

Варна

ЗА ОБЯВЛЕНИЯ
се плаща по споразумение.

Адресъ:
ул. „Левски“ № 16
Телефонъ № 196.

Излиза
сряда и събота.

Ръкописи не се връщатъ.

АБОНАМЕНТЪ:

За България год. 20 л.
6 м. 12 л.

За странство . 40 л.

Единъ брой 20 стот.

Телефонъ № 358.

ДОБРУДЖА

ОРГАНЪ НА ЦЕНТРАЛНИЯ ДОБРУДЖАНСКИ НАРОДЕНЪ СЪВЪТЪ

Балканската конфедерация.

Конференцията е започнала наново да се занимава съ мирния договоръ, който ще се сключи съ България. Първитъ съобщения за започване засѣданията на конференцията се придружаватъ отъ песимистични коментари въ смисълъ, че връчването на договора на българската делегация ще закъснѣе, понеже въпросътъ за Тракия продължава да спъва конференцията.

Вѣстниците съобщаватъ за нѣколко проекта за разрѣшението на тракийския въпросъ, които въ общи черти резюмиратъ: Първиятъ се свежда до това, да се отстъпи цѣла Тракия на Гърция. Това гледище, споредъ „Танъ“, се застъпва отъ г. Тардо и комисията по териториалнитъ въпроси. Въ развитието си, той проектъ получава и една нова постановка. Тракия да се интернационализира, като вътрѣшната администрация се повѣри на Гърция. Вториятъ проектъ прѣдвижда подѣлбата на западна Тракия между Гърция и България, а източната частъ на областта да влѣзе въ независимата цариградска държава, като на България се гарантира свободенъ излазъ прѣзъ пристанището Деде-Агачъ. Споредъ третия проектъ, България запазва сегашнитъ си граници въ Тракия на западъ, а на изтокъ — границитъ и ще се опрѣдѣлятъ въ свързка съ положението, което ще се създаде въ Цариградъ.

Въ основата и на третъ проектъ липсва оная стабилностъ, която Съглашението дари, за да установи траенъ миръ на Балканитъ.

Както е извѣстно, въ Букурещъ господствуваше принципа да се накаже България, като се ограби. И това стана. Балгарскитъ области бѣха подѣлени между Гърция, Сърбия и Ромжния, но мирътъ не дойде. Естественото стрѣмление на българитъ да се обединятъ и страхътъ на букурещкитъ съдружници отъ българския реваншъ създаде на Балканитъ едно болно състояние на духоветъ, което току-що свършената война засили. Първата и най-главна задача на конференцията, слѣдователно, трѣбва да бѣде, да създаде условия за психическото овдравление на балканскитъ народи. Какви сж тия условия?

Прѣди, всичко на Балканитъ трѣбва да се почувствува, че отъ Парижъ вѣе духъ на справедливостъ и господствува прѣдвидливостъ. Справедливостта трѣбва да санкционира правото на национално обединение на балканскитъ народи, а прѣдвидли-

востта не трѣбва да допуша нито на една балканска държава да се разширява надъ своитъ морални и материални сили.

Примѣрътъ съ Турция ще се повтори и съ Ромжния прѣди пѣтелътъ да пропѣе три пѣти. Що се касае до Сърбия, тя още отъ сега чувствува приятността отъ прѣждането, макаръ, че етническиятъ съставъ на Босна, Херцеговина, Хърватско и Словения не е чуждъ на господствуващия въ кралството елементъ.

Въ Лондонъ, дѣто сто пѣти мѣрятъ, прѣди да се рѣшатъ да рѣжатъ, чувствуватъ нестабилността на положението въ Балканитъ и се мъчатъ да намѣрятъ единъ такъвъ проектъ за разрѣшението на балканскитъ въпроси, който да послужи за база на Балканската конфедерация. Усилията на англичанитъ, обаче, срѣщатъ съпротивление отъ споразумѣнието на бившитъ букурещки съдружници, които задъ гърба на лигата на народитъ искатъ да си осигурятъ по възможностъ най-богата плячка.

Да доказваме, че по тоя начинъ Балканска конфедерация нѣма да има, считаме за излишно. Но, ако идеята за конфедерацията се убива още отъ самото начало, какво положение ще се създаде на Балканитъ? Въ центъра на тоя въпросъ стои цѣлата дѣятелностъ на Венизелосъ.

Първиятъ министъръ на Гърция бѣше заявилъ: „България ще бѣде приета въ съюза на балканскитъ държави, когато даде доказателства, че се е покаяла.“ Ако дешифрираме тая декларация, ще имаме: „Балканската конфедерация ще се осъществи, когато България даде доказателства, че се е помирила съ ограбването на нейнитъ територии.“ Г-нь Венизелосъ иска една здрава и жизнеспособна нация да се откаже отъ онова, отъ което неговата израждаща се нация не се откажа, макаръ, че наследството, което дари, е чуждо. Знае се, че Византия не бѣше Гърция. Заслуги-

тъ на гърцитъ въ тая империя сж само тия, че тѣ я съсипаха.

Излиза, че за Венизелосъ е положително все едно, ще има ли Балканска конфедерация, или не, стига България да сжществува само по име. Тая политика той иска да прокара въ Парижъ съ поддржката на Букурещъ, Бѣлградъ. На тая политика, ако тя бѣде осъществена, ние ще бждемъ принудени да реагираме пакъ по пѣтя на конфедерацията, може би, но не на Балканската конфедерация, която Венизелосъ иска да направи грѣцка мушия, а ромжитъ и сърбитъ — барьера на една грабителска политика.

М. Бончевъ.

за възможно прѣди влизането на България въ война противъ насъ, съ сегашното положение. Азъ мислѣхъ тогава, и азъ продължавамъ да вѣрвамъ това и сега, че за да се спечели България и за да се отстраня по тоя начинъ нахлуването и продължението на войната, ние можехме сжщо, както и сърби и гърци, да направимъ нѣкои жертви въ полза на България.

Но слѣдъ това, което се случи, работата ми се струва днесъ невъзможна, и това толкова повече, че отъ тримата съюзници въ 1913, искатъ само на Ромжния да прави жертви за тази България, която ни нападна и която се отнесе съ насъ, както ви е извѣстно. Ще се повърнемъ по тая декларация въ идущия брой.

Политическото положение въ Ромжния.

Тритъ ноти на Съглашението сж произвели твърдѣ силно впечатление въ Ромжния, обаче, пресата не е оставена да изкаже свободно своето мнѣние. Официозътъ „Винторулъ“, който е най-добръ въ състояние да знае, какъ мисли да постъпи правителството въ дадения случай, ограничава се да пише слѣднитъ редове:

„Въ свързка съ положението въ Унгария телеграмитъ казватъ, че се очаква отговорътъ на г. Братияну на тритъ ноти, връчени въ Букурещъ чрѣзъ г. Камбонъ. Не знаемъ, дали този отговоръ е даденъ или не, но въ всеки случай сигурно е, че той не може да има други духъ, освѣнъ оная на досегашната политика на Ромжния, политика за защита, на първо мѣсто, на нашитъ права и достоинство.“

„Диминяца“ съобщава единъ денъ по-късно, че отговорътъ вече билъ изпратенъ въ Парижъ. Г-нь Братияну въ едно дълго изложение докладвалъ, че Ромжния е била длъжна и въ право да постъпи тѣй, както е постъпила. Относително условията на примирението, прѣдседателтъ на министерския съвѣтъ дава пълни свѣдѣния за грабежа, извършенъ отъ унгарци и германци въ окупирана Ромжния, на която сж отнели всичкитъ срдства, за да може да се възстанови. Нотата посочвала, че на Ромжния отъ примирението и до сега не ѣ се дала възможностъ да си вземе грамадния желязнопътенъ и плавателенъ материалъ, който унгарскитъ болшевики сж използвали за военни прѣвози противъ Ромжния.

Споредъ нѣкои вѣстници, политиката на съпротивление на исканията на Съглашението, поддржана по-рано въ нѣкои кръгове, ще бѣде приложена и тоя пѣтъ. Така, „Универсулъ“ пише, че правителството ще спазва най-голяма въздржаностъ, а по отношение на своето поведение спрѣмо съюзникитъ, не ще допусне да се взематъ рѣшения, безъ думата на Ромжния да не повлияе, съгласно нейната дѣйствителна тежестъ. Самъ официозътъ „Индепандансъ Румень“ въ уводна статия очертава една подобна политика, когато казва, че ромжскиятъ народъ не само може да приеме рѣшението на конференцията за раздѣлата на Банатъ, което е „противно на неговитъ неизмѣнни права, осветени съ договора отъ 1916 г., но е и въ опозиция съ духа на правда и съ интереситъ на свѣтования миръ“. Ромжскиятъ народъ отказвалъ да подпише клаузата за меншествата и не може да приеме економическата опека, прѣдвидена въ договора съ Австрия, който налага на малкитъ държави „единъ колониаленъ режимъ“.

Г-нь Таке Ионеску и Добруджа.

(Едно двусмислено опровержение).
„Журналъ де Женева“ отъ 12 авг. помѣства слѣдното съобщение:

Както мнозина отъ нашитъ събратя, ние бѣхме възпроизвели една статия, помѣстена въ „Кориере дела Сера“, въ която се казва, че ромжскиятъ добръ извѣстенъ държавенъ мжжъ, г. Таке Ионеску билъ на мнѣние, щото Ромжния да отстъпи на България една частъ отъ Добруджа.

Запитанъ по тоя въпросъ, бѣлжнитъ държавенъ мжжъ заяви:

„Въпроснитъ вѣстници се лъжатъ. Тѣ смѣсватъ това, което азъ считахъ

Блокчета удобни за бѣлжници по бирарии, кръчми и кафенета-се намиратъ въ голѣмо количество въ печатница „Гутенбергъ“ — София, улица „Бенковски“, 22.

Поведението на Ромъния въ Унгария.

Текстът на третата съглашенска нота до Ромъния.

„Журнал де Деба“ и „Фигаро“ дават третата нота отпратена от върховния съветъ до ромънското правителство на 8 августъ т. г.

До сега мирната конференция не е получила никакъв прѣкъ отговоръ отъ ромънското правителство. Тя узнава, че ромънскитѣ генерали отказватъ да изпълнятъ инструкциитѣ на съюзнитѣ генерали и че сж погрѣшили публикуванетоъ на телеграмата отпратена отъ прѣдседателя на конференцията до унгарското правителство. Тѣ сжщо така позволяватъ на своитѣ войници да ограбватъ частната собственост, реквизируютъ и прашатъ въ Ромъния добитѣкъ и желязоплътенъ подвиженъ материалъ и подлагатъ Будапеща на единъ блокусъ който не е необходимъ, и прави градътъ да гладува. Тѣ разрушаватъ желязнитѣ пѣтици, особно този, който свързва Будапеща съ Виена, и фактически нарушаватъ рѣшенята на конференцията, правото на съюзнитѣ и съглашенски сили, а сжщо и елементарнитѣ закони на човѣчеството.

Висшиятъ съветъ узнава, въ сжщото време, че унгарското социалистическо правителство е било свалено съ единъ държавенъ ударъ, че неговитѣ членове сж били арестувани и че било замѣстено съ друго правителство начело съ архидукъ Иосифъ.

Конференцията е заставена да върва, че ромънското правителство е рѣшено да не зачита конференцията и да се отдели отъ съюзнитѣ и съглашенски сили. Ако комисията се дѣже по тия въпроси, тя иска отъ ромънското правителство да ѝ докаже веднага нейната грѣшка, не съ думи, а съ дѣла, които публично да докажатъ, че Ромъния приема и е готова да изгълни добросъвестно политиката, установена отъ конференцията.

Като помѣства тоя текстъ, заетъ отъ английскитѣ вѣстници, „Фигаро“ изказва своето незадоволство отъ нейния остъръ тонъ. „Таъ“ прибавя, че върховниятъ съветъ е взелъ актъ отъ единъ протестъ, отпратенъ отъ чехословацката делегация при мирната конференция, относително заемането на Будапеща отъ ромънскитѣ войски и относително реквизициитѣ извършени отъ ромънитѣ на унгарска територия.

Една малка частница отъ дѣйствителността, която индискрециитѣ на пресата оставя да се види, не дава право да се сѣди за сжщността на работитѣ, но самиятъ фактъ, че поведението на ромънитѣ дава основание на върховниятъ съветъ да бѣде толкова рѣзкъ и прѣдизвиква формаленъ протестъ отъ страна на съюзната чехословацка република, посочва, че не е постъпвано съ кадриани ржжавици.

Ромънскитѣ опортюнизъмъ.

Да, ромънскитѣ опортюнизъмъ — това е историческа, неупорима истина известна на всички ония, които познаватъ миналото на ромънитѣ и не си затварятъ очитѣ и ушитѣ прѣдъ прѣднитѣ исторически събития. Нека си спомнимъ за опортюнизма на Мирча „Велики“, който, избѣгналъ момента, миналъ Дунава — вѣроятно за плячка — и слѣдъ нѣколко дена билъ изгоненъ. Отъ тоя плячкаджийски походъ ромънитѣ създадоха историческитѣ права върху нашата златна Добруджа. Стефанъ „Велики“ бѣ великъ съ своята двулична политика, както и съ изнедадитѣ, що устройваше на турцитѣ — негови съюзници. Четете хроникитѣ на „Nicolcea“ и лѣтописитѣ на „Miron Costiu“ и ще се убедите, че ромънитѣ сж опортюнисти откакъ сжществувала ромънска държава. Ромънитѣ се гордѣятъ съ своя опортюнизъмъ и го наричатъ „тънка дипломатия“. Но да оставимъ миналото и да се спремъ върху послѣднитѣ събития, на които сме свидетѣли и очевидци. Въ итало-турската война всички знаемъ какво поведение държаха ромънитѣ спрѣмо

Изявления на ромънския министъръ Вайда-Воеводъ.

Вайда-Воеводъ, трансилванскитѣ министъръ отъ ромънския кабинетъ, членъ на ромънската делегация въ Парижъ, е направилъ слѣднитѣ изявления прѣдъ „Пти-Паризиенъ“:

— Увѣренъ съмъ, че съюзнитѣ генерали сж вѣзли въ съприкосновение съ ромънскитѣ и сигурно всѣко недоразумѣние е изчезнало, защото не е възможно, слѣдъ толкова пролѣта кръвъ за великото дѣло, къмъ което се е присѣдинила Ромъния, да може да сжществува най-малкото недобѣрие по отношение на насъ.

— Претендиращъ, обаче, че ромънскитѣ войници сж се отдали на грабежъ, че вашето командование е реквизирило добитѣкъ и локомотиви.

— Една армия, която напрѣдва непрѣкъснато, е принудена да взема провизии глѣто и да наѣри. Ако нашитѣ войски сж реквизирили съѣстни продукти или прѣдмети необходими за тѣхната прѣхрана, тѣ сж постъпили тъй, както постъпва всѣка армия въ подобни случаи. Прибавямъ, че Ромъния и Трансилвания бѣха систематично ограбени отъ германскитѣ и австро-унгарски окупационни армии. Войскитѣ на Макензена, оттегляйки се, отнеха всичкия добитѣкъ; дълги влакове, натоварени съ волове, крави, овце, бѣха съставени отъ унгарцитѣ. Азъ самъ видѣхъ да минаватъ кола пълни съ крави и телета, отнети отъ Ромъния; въ унгарскитѣ градове видѣхъ войници на Макензена да продаватъ краденъ добитѣкъ, както и други прѣдмети, напр. дѣтски люлки. Освѣнъ тоя, всичкитѣ наши локомотиви бѣха отвлѣчени; останаха ни около 50, нѣщо, което почти доведе до гладъ у насъ, тъй като съобщенията бѣха станали невъзможни.

— Казватъ, че Ромъния е благодарителна на държанята прѣвратъ, извършенъ отъ арх. Иосифъ.

— Архидукъ Иосифъ бѣше най-лошиятъ неприятель на ромънитѣ прѣзъ време на войната. Твърдя че Хабсбургитѣ, а иначе сжщо и унгарцитѣ сж дотегнали на ромънитѣ. Не мога да разбера, какъ могатъ да ни обвиняватъ, че сме дали короната на човѣка, който е направилъ най-големо зло особно на ромънитѣ отъ Трансилвания. Ако трѣбва да се наѣри виновника за идванетоъ на власт на Иосифа „съ Божия милостъ“, както той се титулува, трѣбва да се търси между хора по-големи отъ нашитѣ управници.

— Какво ще бѣде поведението на Ромъния слѣдъ нотата на върховния съветъ?

— Ромъния е напълно признателна на своитѣ велики съюзници; тя е благодарна на Франция за помощта и подкрѣпата, която ѝ даде въ трудни моменти. Имамъ твърдото убѣждение, че г. Братяну ще знае да подѣржа доброго съгласие съ съюзнитѣ, дори и

Италия, която винаги имъ е помагала и симпатизирала. Цѣлниятъ италиански народъ бѣше възмугенъ отъ държането имъ, но нито единъ ромънинъ не протестира противъ това течение, подхранвано енергично отъ пресата, която ежедневно сиѣше клевети върху италианския народъ и неговитѣ аспирации. Когато чашата се прѣпълни, излѣзе стариятъ професоръ по история, бившъ ромънски инспекторъ, Profesor Agulleti, (италианецъ по народностъ) и съ една обширна; документална и пропита съ латински чувства статья, печатана въ вѣстникъ „Universul“, изгъкна, колко ромънитѣ сж неправни, и каква пропастъ копаятъ между двата братски народа съ държането си.

Не мина много; Италия се намѣси въ общоевропейската война. Ромънската преса се раздѣли на два лагера, защото още не се знаеше, кой ще побѣди и единтъ я ругаеха и нападоха най-грозно, понеже потѣжкала договора си съ централнитѣ сили, а другитѣ — тѣ бѣха малцинство — я величаеха „Sora poastra mai mare“ (нашата по-голяма сестра). Когато италианцитѣ прибраха всички ромъни — плѣнници отъ австро-унгарската армия — облякоха ги, въоръжиха и пратиша на по-

ако би трѣбвало да не задоволи ромънското обществено мнѣние, което иначе има довѣрие въ справедливостта на рѣшенята на върховния съветъ.

е прѣселникътъ ромънецъ Янко Андреа, около 50-годишенъ, дошелъ отъ Ромъния, живѣе въ с. Хиджи Димитръ. Българския езикъ се най-върло прѣслѣдва, тежко и горко на тоя, когото заловятъ, че чете български книги. Ромънскитѣ жандарми и административни органи съ своитѣ обноси и административни органи сж омилено за сѣдбата си.

Колю Генчевъ, 56 год., земледѣлецъ, отъ село Янкаларъ, община айорманска, околия Добришка, напусналъ селото на 14 того (августъ) заедно съ сина си Деню 18 год. и разказва, че се принудилъ да избѣга отъ дома си поради тормозенето, на което е билъ подложенъ отъ страна на ромънскитѣ власти. Обвиняванъ е билъ, че уж прѣзъ 1916 год. билъ убилъ двама ромънски войници, което било чиста лъжа. Това всичко се дѣлжало на личнитѣ му врагове и Христо Русевъ 25 год., Димитръ Мариновъ 24 г. и Панайотъ Мариновъ 18 г., известни като ренегати ромънската администрация.

Послѣдния, търсѣйки винаги прѣдлози за прѣслѣване, остава доволенъ отъ гоа и гледа да не изпусне случай да го изнуди. Напуста остава засѣжничеството на цѣлото село, че е невиненъ. По Петровденъ шефътъ на айорманската секция за „потѣжкване на тая работа“ взема отъ Ганчева 1000 лева. На 5 августъ н. г. той бива арестуванъ въ секцията и билъ най-жестоко и безчовѣчно. Жена му отива въ Добричъ и се оплаква за тоя произволъ на командира на жандармейската рота въ Добричъ, който срѣщу 1000 лева дава писмена заповѣдъ да го освободятъ. На 12 августъ билъ освободенъ. На 14 сжщия мѣсець отново почнали да го дирятъ да го арестуватъ. Така, че не оставало друго, освѣнъ да напусне селото.

Турцитѣ въ сѣверна и южна Добруджа.

Станалиятъ вече прочутъ „мюсюлмански“ конгресъ отъ Кюстенджа, въ своята телеграма до г. Клемансо, прѣдседателътъ на мирната конференция, казва между другото, че ако южна Добруджа се повърне на ново къмъ България, мюсюлманитѣ щѣли да бѣдатъ застевени да се изселатъ. Да се говори подобно нѣщо, значи да се счита само на непознаването на положението отъ страна на оногва, комуто се правятъ подобни съчинени твърдения. Мюсюлмани имаше въ сѣверна Добруджа толкова, колкото имаше въ южна. Обаче режимътъ въ сѣверна Добруджа бѣше толкова несправедливъ, толкова грабителски, толкова нетолерантенъ, што пропорционално, мюсюлманското население въ сѣверна Добруджа е намалено съ четири пѣти повече отколкото онава отъ южна Добруджа, а сжщо така е и двойно и тройно по-бѣдно отъ него. Въ южна Добруджа, живѣла подъ българска власть, мюсюлманскитѣ сж по-добри и въ числено, и особно въ материално и културно отношение. Това може да се провери и отъ статистиката, както и на самото мѣсто. Вѣстникъ „Силистра“ отъ 3 августъ.

Животътъ въ Добруджа.

Георги К. Петровъ, 33 год., отъ с. Кара-Насуфъ, околия Коджелашка, по занятие земледѣлецъ, разказва, че когато въ Кюстенджан. окръгъ дошле ромънскитѣ административни власти, той билъ принуденъ да напусне дома си, защото стоеето му въ село било невъзможно, поради прѣслѣването му отъ тѣхна страна, подъ прѣдлогъ, че билъ войникъ въ българската армия. Напуца всичко и отива въ село Хаджи Димитръ, гяуръ-суютчушка община, околия Балчишка, гдѣто до сега (10 авг.) стоялъ. Стоялъ у Тодоръ Гецовъ и се занимавалъ съ земледѣлие, даже билъ си постѣлъ нѣколко хектара, пожъналъ ги, но нѣмалъ време да ги овършее, защото ромънскитѣ жандарми го постоанно търсили. Отъ селени отъ Кара-Насуфъ и околнитѣ села, които по работа идвали въ Балчишко, жандармейската компания отъ Кюстенджа се добрала до сѣдѣнието, че той се намира въ Балчишко и съобщава на гяуръ-суютчушкия шефъ да го търси. Населението въ гяуръ-суютчушката община се извъредно прѣслѣва, то е играчка въ ржцѣтъ на ромънската жандармерия и другитѣ административни органи, които и въ най-дребнитѣ си дѣла търсятъ поводи за тормозене на населението, които не сж нищо друго, бѣснѣли вълци. Единъ отъ тия, които даватъ голѣмо сѣдѣствие на ромънскитѣ жандарми въ тѣхнитѣ неистовства,

мощъ противъ унгарцитѣ прѣзъ мѣсець апрѣлъ, всички величаеха и слаѣха най-ласкателно италианския народъ, защото Ромъния бѣше на тѣсно и, благодарение на тѣзи 20,000 трансилванци, спаси положението си. Но, когато италианцитѣ дойдоха въ Кадрилатера (Южна Добруджа) и взеха нещастното българско население подъ тѣхна закрила, ромънскитѣ вѣстници забравиха „Sora poastra“ и „благородната Италия“.

Прѣзъ 1912 год. всички ромъни бѣха туркофили, защото султанътъ удовлетвори искането на ромънското правителство и призна и куцовласитѣ като самостоятелна народностъ съ права за църковна и училищна автономия. Покойниятъ кралъ Каролъ I, като германски агентъ и „стражъ на Дунава“, направи всичко за турцитѣ, дори и „царска лѣжания“ издигна въ Кюстенджа, за да манифестира, колко ромънитѣ цѣнятъ приятелството на Турция. Тогава се откри и турска духовна семинария въ Меджидие.

Когато българитѣ разбиха турската армия въ Тракия, най-напрѣдъ ромънитѣ почнаха да потриватъ ржцѣ и да викатъ най-високо: „Да, тѣй и трѣбваше на Турция, трѣбваше да се тури край на тембелизма, на терора. . . Да

живѣе Балканскитѣ християнски съюзъ!“ Но „Балканскитѣ християнски съюзъ“ скоро се изпари, понеже гърцитѣ бѣха направили изстѣпления противъ цинцаритѣ. Студентитѣ и гражданството въ Букурещъ устройха масови митинги. Биха много гърци, изнасилуха магазини на гърцитѣ и пр. и пр. По цѣла Ромъния се носѣха викове: „Долу варваритѣ! Долу пиратитѣ! Долу казионитѣ!“ Когато, обаче, нашитѣ съюзници ни изневѣриха и прѣдъ Ромъния се очертаха близкитѣ перспективи на богата плячка, изъ ромънскитѣ градове и села се понесе новъ викъ: „Да живѣе Гърция и великиятъ критянинъ Венизелосъ!“

Характеренъ обратъ стана у ромънитѣ и по отношение на Турция, когато се убедиха, че България нѣма да имъ поднесе Силистра на тепсия. Не, това не може, трѣбва на всѣка цѣна да се помогне на нашата приятелка Турция. Да не оскѣрбяваме великата си покровителка Герция!“ — заѣха ромънскитѣ вѣстници, а правителството на „строго неутралната“ Ромъния отвори широко пристанищата си и тури на разположение прѣвознитѣ си срѣдства, за да снабдява Турция съ храни, оржжия, муниции, коне и пр. и пр.

† Андро Карнеги.

Името Карнеги е познато и в последната българска колиба. Пръвз 1913 година, когато една организирана пропаганда от герци, сърби и ромжии разпространяваше по света най-неприятните съобщения за български жестокости пръвз време на балканските войни, Карнеги организира на свои средства една анкета и даде на света истината. Тъй честта на България бѣше спасена.

Карнеги е роден в Шотландия в 1837 година. Когато е бил на 12 г. баща му е емигрирал в Америка. Служил като работник, развил при телеграфо-пощенска станция, дѣто послѣ станал телеграфистъ. Карнеги се запознал съ управляющия питебургския участък на панселванската желѣзнопътна линия и постъпил там на служба и служил около 13 години, като достигна да стане управляващия.

Послѣ той постъпил като членъ въ дружеството за постройка на спални вагони, което въ послѣдствие се слива съ компанията на Пулманъ. Най-сполучливата му работъ, обаче, е постройката на фабрика за приготвяне на желѣзни мостове, които около това време започнали да измѣстватъ дървенитѣ. Неговитѣ прѣдприятия сж достигнали колосални размѣри и му доставятъ немалки богатства. На 60-годишна възраст Карнеги се оттегля на почивка и отстъпилъ своитѣ работи на единъ трѣстъ съ 229,000,000 английски лири стерлинги капиталъ и получава за 50 милиона фунта петпроцентови облигации.

Характери сж идентъ на тоя американски филантропъ. Въ една своя статия — „Евангелие за богатитѣ“, Карнеги пише: „Богатитѣ е само врѣмемъ администраторъ на своя капиталъ, който трѣбва да се употреби за благото на народа. Човѣкъ, който умира милионеръ, умира позорно“. Въ друга своя статия той пише, че милионитѣ на богатитѣ трѣбва да се употребяватъ главно за образованието.

И Карнеги е пожертвувалъ за тая цѣль грамадни средства.

Въ политическото ориентироване Карнеги бѣше привърженикъ на федерацията на англосаксонскитѣ народи (Англия и Съединенитѣ Щати) и голѣмъ противникъ на международнитѣ войни. Вѣренъ на тая своя идея, той даде средствата за постройката на двореца на мира въ Хага, но за нещастие, умрѣ прѣди да види ликвидацията на най-големата война, каквато никога свѣтъ е познавалъ.

Въ тия тежки за България минути, българското плѣме прѣживява дълбокъ трауръ на американския народъ, спомняйки си за редица свѣтли имена на англосаксонци, които ни сж се приключили на помощъ въ труднитѣ моменти на нашата най-нова история. Между тия имена, името Карнеги заема едно отъ първитѣ мѣста въ нашитѣ души. Богъ да го прости!

Редакция „Добруджа“.

Вънецъ на тая политика бѣше безславниятъ походъ на ромжиската армия пръвз 1913 година съ лозунга: „Отъ Карпатитѣ, пръвз Дунава, за Балканитѣ“. Тоя походъ, заедно съ първия букурещки миръ, съставляватъ, може би, най-позорнитѣ страници въ ромжиската история.

Сега пакъ какво правятъ?

Като се убѣдиха, че Парижката конференция нѣма да имъ подари българскитѣ земи, веднага заповѣдаха да се устроятъ митинги изъ цѣла Ромжия.

„Какъ така, крѣщѣха назначенитѣ оратори, ние, побѣдителни, вмѣсто да ни се даде Русе — Варна, както ни обѣщаха, искатъ ни да отсѣпимъ частъ отъ Добруджа!“ „Спасителитѣ на Съглашенето“ не можеха да разбератъ, защо и България да не плати парса, както Австро-Унгария и Русия.

Пръвз мѣсець май т. г. свикаха конгресъ въ Кюстенджа съ делегати отъ всички“

„Въ Добруджа нѣма българи“, има само ромжии и малко турци и гагаузи — твърдятъ ромжитѣ, а ромжискитѣ мѣстни вѣстници „Фарулъ“, „Добруджа Жуна“ се занимаватъ изключително съ

Положението.

Отъ конференцията нови свѣдѣния по договора за миръ съ България до тая моментъ не сж получени.

Създаденото положение въ свързка съ мира ромжитѣ разглеждатъ така:

Главната тежестъ на договора съ България е въ териториалнитѣ клаузи. Вензелосъ, подкрѣпенъ отъ английскитѣ и френски технически делегати, иска анексията на българска и турска Тракия, съ изключение на окръжитѣ Родосто и Галиполи. На това искане се противопоставятъ рѣшително американскитѣ и италиански технически делегати, които не намиратъ справедливо отдалечаването на България отъ егейския брѣгъ и считатъ дори опасно за бъдещия миръ едно подобно установяване на границитѣ на Балканитѣ. Естественитѣ напѣни на единъ младъ народъ като българитѣ къмъ срѣдземноморскитѣ води не може да се парализира съ изкуствени разпорѣждания като тѣзи, които биха дали на Гърция едно несъразвитѣ морско пристанище, и мѣжко защитаеми граници. Въпросътъ гледанъ отъ ромжиска гледна точка не може да ни заведе, освѣнъ до сжщото заключение — българско дебуше на Егейско море, за да може въ Черно-море уголъмена Ромжия да има колкото се може по-голяма свобода на дѣйствието и пълна възможностъ за развитие, естествено и необходимо, по брѣговетѣ на това море.

Пръвз видъ обаче, на невъзможността за едно съгласие на двѣтѣ гледища, подържани съ еднаква упоритостъ, американскитѣ делегати измѣстиха въпроса на етническа основа. Отъ статистикитѣ се вижда, че както западна, тъй и източна Тракия, ни герци, ни българи сж болшинство, а турцитѣ, слѣдователно тѣмъ се слѣдва цѣла Тракия. Тѣзи територии трѣбва да слѣдватъ съдбата на Цариградъ, било че би останалъ на Турция, било че се интернационализира, или ако Съединенитѣ Щати приематъ мандата да надзираватъ тѣснитѣ.

Сжществуваше впечатлението, даже убѣждението, че българитѣ насърчени отъ болшевишката лудостъ отъ Будапеща и особно отъ деликатното отнасяне на конференцията съ Бела Кунъ, ще бждатъ съблазнени да се отдадатъ на болшевиизмъ. Владѣеше опасението, че и българитѣ ще се прѣсторятъ на луди въ деня, когато прѣдъ жестоката дѣйствителностъ се разбиятъ всички надежди.

българитѣ отъ Добруджа. . . Нѣма брой, въ който да не намѣрите статия за „българската опасностъ въ Добруджа“, а българи нѣма и шлѣбисцитѣ не искатъ

Понеже първиятъ конгресъ не даде никакви резултати, устроиша „мюсюлмански конгресъ“ пакъ въ Кюстенджа.

Може би, ние щѣме да бждемъ свѣдѣтели и на единъ „български конгресъ“, ако не бѣха отрекли сжествуването на българитѣ. Но все пакъ характерно е, че въ „ромжиска Добруджа“ не се устрои единъ чисто ромжиски конгресъ. А това показва, че или нѣма ромжии въ Добруджа, или, ако има, сж малко и се чувствуватъ като добруджанци, а не като ромжии.

„Fiat justitia pereat mundus“ — правдата трѣбва да възкрѣсне дори и свѣта да загине. А правдата е една: Добруджа е българска и трѣбва да бжде повърната на България. Ромжискитѣ опортюнизми ни я отне, международната справедливостъ трѣбва да ни я повърне, защото противъ насилнието се бори Съглашенето и противъ системата на грабителство.

С. С.

Влизането на ромжиската воѣска въ Будапеща и падането на унг. комунизъмъ разпръсна и послѣднитѣ илкани. Энергичното ромжиско дѣйствието се отрази повече отъ очакваната и днесъ и силнитѣ отъ Парижъ доказватъ, че сж започнали да разбиратъ стойността на ромжиското дѣло въ Централна Европа.

Фатално, омиротворението на Унгария се послѣдва отъ онова на България.

И така, нашитѣ южни съсѣди започватъ да излизатъ отъ дневния редъ.

Писма до редакцията

Като допълнение на съобщението ни за арестуването на братия Баранови отъ с. Джуриловка, ни изпращатъ слѣдното писмо:

Случаятъ съ Баранови отъ с. Джуриловка (Бабадашко) е типиченъ въ това отношение. Историята накъсо е слѣдната! Братия Баранови били арестувани, защото единиятъ отъ тѣхъ билъ делегатъ на добруджанскитѣ събори въ Бабадагъ, а другиятъ кметъ пръвз българско врѣме. Но най-агроятниятъ мотивъ за арестуването имъ изглежда да е тѣхното богатство.

Слѣдъ обикновенитѣ малтретирания и изтезания, братията били откарани въ Тулча. Тукъ наново ги подлагатъ на бой и мжки въ затвора на жандармейската рота. Домашнитѣ на Баранови, като се научаватъ за това, отиватъ въ Тулча, явяватъ се при ротния командиръ на жандармитѣ и се оплакватъ, като го молятъ да освободи невиннитѣ имъ мжже.

„Културнитѣ“ влахъ не се задоволявалъ съ пари и казалъ на женитѣ, че ще освободи арестуванитѣ, ако се съгласятъ да прѣкаратъ една нощъ съ него и единъ неговъ приятель. Женитѣ оставатъ смаяни отъ прѣдложението на тоя безпоздобенъ сатиръ и се оплакватъ веднага на френския командантъ. Благородниятъ французинъ, възмутенъ отъ ниското прѣдложение на галунирания Велзебулъ, ромжиския жандармейски офицеръ, нарежда веднага да се освободятъ мжжетѣ, нѣщо, което станало.

Да свързватъ службата си съ подобенъ родъ прѣдложения е повече отъ ниско и мръсно.

Изглежда, че невиннитѣ Баранови сж били арестувани само за това, защото, ако тѣ бѣха виновни, не можеше да бждатъ освободени, а ако сж били невинни, ясно е вече защо ги арестуватъ.

А въ рѣцитѣ на хора отъ типа на ромжиския жандармерийски офицеръ — командиръ на рота, Ромжия е повѣрила честта, животътъ и имотътъ на добруджанци.

О. С.

Враждата между ромжии и българи.

Кой я прѣдизвиква.

Изданиятъ въ гр. Силистра ромжиски седмиченъ вѣстникъ „Силистра“ отъ 2 авг. иска да се упражнява на великодушие и за тая цѣль пише за мира съ българитѣ.

„Какво да кажемъ за нашитѣ днешни и утрѣшни съсѣди? Тежко на побѣденитѣ. Но ние имъ даваме свѣтъ на добри съсѣди и имъ казваме: бждете разумни, примирете се. Не съ гра-

бежи и убийства ще привлечете приятелството на Ромжия. Спрете четитѣ отъ наемници, защото правятъ повече зло, отколкото добро на вашитѣ сънародници, които желаятъ да живѣятъ въ добри отношения съ ромжиския народъ, който никога не се е помръдвалъ противъ своя съсѣдъ. Защо съграбежи и убийства прѣдизвикватъ умраза противъ тия, които нѣмаатъ никаква вина за да понасятъ резултатитѣ на вашитѣ убийства? Умразата и отвращението на бждащи тѣ поколения на българитѣ, които ще останатъ мирни ромжиски граждани, ще падне върху главитѣ на съмействата и на ония, които вликуватъ и въоръжаватъ чети на границата на Ромжия за да убиватъ и ограбватъ. Борете се за миръ и за любовъ между насъ, г-да отъ Хеманларъ и София! И всѣкога ще бждете добри дошли. Ромжиятъ е лобѣзъ и прощава. Но, ако продължавате по наченатия пѣтъ, вашъ да бжде грѣхъ, ще знаемъ да се защитимъ и да си отмѣстимъ“. Приведохме почти цѣлия ласажъ. Да отговаряме на „Силистра“ за обвиненията, които полъ една благовидна форма изсиява противъ насъ — считаме че е излишно, защото вѣстникътъ на ромжиската пропаганда, при все че се наименува „независимъ“ органъ, знае, че всичко, което е писалъ, е само хитрувания.

Единъ ромжиски органъ — „Епока“ отъ Букурещъ, много по-сериозенъ, посочи кой организира чети и кой върши въ Добруджа грабежи и убийства, кой е материалниятъ и мораленъ виновникъ на злото въ Добруджа

Както сме казвали и други пѣтъ, ние сме първитѣ, които чувствуваме страданията на нашитѣ сънародници въ Добруджа, и бихме желали да видимъ прѣмахнати тия страдания. И тѣхното прѣмахване първо ще успеемъ. Но ние познаваме ромжиския режимъ въ южна Добруджа, както и тоя въ северна: той е режимътъ на една поробена страна, въ която злото не ще се прѣмахне, освѣнъ съ освобождението. Въ южна Добруджа има грабежи противъ мѣстното население и недоволство противъ ромжитѣ едва отъ 1913 година. Нашиятъ народъ, подобно на ромжиския, знае да прощава, и отъ 1916 до 1918 година той бързаше да поправи злото, което му причиниха ромжитѣ отъ 1913 до 1916 г. и, заживѣлъ наново свободенъ, бѣше готовъ да забрави всичко. Наново неговитѣ страдания започватъ съ настаняването на ромжиската администрация, която му отнема всички права и свободи.

Ние първи искаме приятелство между ромжии и българи. Но това приятелство не може да се създаде съ заробването на единитѣ отъ другитѣ, а само съ доблѣстното признаване на правото на другия и зачитането на това право. Всички жители на Каприлатера обичаха ромжитѣ до деня, когато ромжиската дипломация въ 1913 год. посегна и зароби тоя нашъ край. И всѣки денъ на робство копаеше все по-дълбока пропасть между двата народозавоевателъ и завоеванъ. Приятелството ще се възстанови тогава, когато всѣки стане господаръ въ своята земя. Ние протестираме съ всички сили противъ всѣко насилие, противъ всѣки грабежъ, убийство, четничество и пр., защото отъ тѣхъ страдатъ нашитѣ сънародници и самитѣ ние. Но не можемъ да не видимъ, че всичко това зло е дѣло на ромжиския режимъ, било прѣко, било косвено и че то ще изчезне като лошъ сънъ въ деня, когато свободата озари поробенния нашъ край.

Объркани понятия.

Теория на грабежа.

„Универсулъ“ въ една статия върху правото на Ромжия се пита съ недоумѣние, защо на Ромжия не се дава правото да наложи своитѣ условия на побѣдения.

Ако пръвз време на войната бѣхме съюзници на великитѣ сили и съдѣствувахме и ние, съ нашитѣ жертви въ хора и разрушени богатства, то споредъ кой членъ и споредъ кой законъ ни се отнема священното право да наложимъ и ние нашитѣ условия на побѣдения? Питамъ, защото нито въ закона за войнитѣ, нито въ друга нѣ-

коя международна спогодба не се прѣд- вижда това ограбване“.

Би казалъ нѣкой, че „Универсул“ се шегува. Тай нарича „ограбване“ онова, което великитѣ сили правятъ спрѣмо Ромжия, когато я спиратъ да наложи на унгарския народъ познатитѣ условия за примирие. Съ тѣзи условия Ромжия иска да отнеме на унгарския селянинъ материали, които никога побѣдителъ не е мислил, че е въ право да иска отъ побѣденъ. Нѣма прецедентъ въ тоя смисълъ въ цѣлата по-нова история. А пакъ обстоятелствата, при които Ромжия побѣди войскитѣ на унгарското съвѣтско правителство, още по-малко могатъ да дадатъ право да сепрѣдвяватъ подобни искания. Кой може да иска отъ народа да плаща за поражението, нанесено надъ него- вия узурпаторъ и тиранинъ? Ако може да се нарѣче нѣщо „ограбване“, колкото силна и да бжде думата, то това е въ голѣма степенъ искането, което е формулирано въ ромжискитѣ условия на примиренето. И когато великитѣ сили възпиратъ Ромжия да наложи тия срамни условия, тѣ далече не я ограбватъ, а я спиратъ да извърши самата тя едно грабителство. „Универсул“, обаче, мисли тѣкмо обратното и неговото възмушение е безкрайно.

„Но гдѣто всѣки демократъ(!) остава вкамененъ отъ изумление, то е тогава, когато въ името на демокрацията, на свободата на самоопредѣленето, трима хора отъ само себе си обявяватъ се за прѣдставители на всичкитѣ съюзници, диктуватъ и малагятъ на съюзницитѣ, като на нѣкакви си побѣдени, своитѣ условия, и което е връхъ на всичко онова, което не сж посмѣяли да сторятъ отчаянитѣ автократи въ 1878 г., защитени отъ империалистическитѣ разбирания и сила на коронованитѣ властници, осмѣляватъ се да го сторятъ тѣзи голѣми трима демократи, именно: да ни искатъ, щото самитѣ ние да подпишемъ нашия срамъ и разрушение. Е добръ! Това не може да бжде. Всѣки, който чувствува ромжиски въ тая страна, ще трѣбва да отговори: Не!

„До край, пакъ ние ще побѣдимъ, защото правдата е съ насъ, и дори вашитѣ народи, когато узнаятъ истината, че сте си присвоили правото да се докосвате до всичко, което единъ народъ има по-сжкло, неговиятъ суверенитетъ и националното му достоинство, и че това сте се опитали да направите на вашитѣ съюзници въ тежкитѣ дни на ужаситѣ на войната като доказателство на искрено братимство, тѣ ще станатъ противъ васъ и ще прѣминатъ на наша страна.“

И това възмушение, това негодувание противъ великитѣ сили не се проявява само въ „Универсул“, а и въ много други органи на ромжиската преса, която въ опияненіето отъ „побѣдата“, изглежда, да е побъркала понятията.

Права за инороднитѣ меншества въ Ромжия.

Единъ бесарабски министъръ ги отказва.

Най-голѣмо съпротивление продължаватъ да указватъ въ Ромжия противъ принципъ за покровителството на меншества, който парижката конференция е рѣшила да наложи на всичкитѣ малки държави на източна Европа, които не сж проявили досега нѣкаква прѣкалена толерантностъ. Политичитѣ на стара Ромжия отдавна осждаха тоя принципъ и казаха дори, че неговото прокарване би означавало едно национално самоубийство, едно отказване отъ суверенитета на страната.

Мислѣхме, че политичитѣ на присъединенитѣ области ще проявятъ голѣма самостоятелностъ и че тѣ, които толкова сж се борили за правата на ромжиското население, ще знаятъ да зачитатъ тѣзи на другитѣ народности. Обаче, трѣбва да признаемъ, че сме се лѣгали. Политичитѣ отъ новитѣ земи бързатъ да възприематъ приемитѣ и възгледитѣ на крѣпителитѣ на стара Ромжия и да се наредятъ подъ тѣхното знаме. Така да сжлимъ ни дава основание, както атмосферата, която се е наложила въ „Голѣмия националенъ съвѣтъ“ отъ Сибиу, така и единъ извъления, направени отъ г. Инкулецъ, ми-

нистеръ безъ портфейлъ отъ страна на Бесарабия въ ромжиския кабинетъ.

Прѣдъ единъ редакторъ на в. „Универсул“ тоя бесарабски министъръ е заявилъ слѣдното:

„Неприятноститѣ отъ морално, териториално и стопанско естество кульминиратъ въ това, което се нарича прословутиятъ контролъ на меншества, който, особено по отношение на наша Бесарабия, състави — не искамъ да кажа — едно нараняване на нашия народенъ престижъ, но все пакъ единъ страненъ критеріумъ за оцѣнка на нашитѣ заслуги“. И, като привежда случая съ единъ консулъ, чието име се знае — думата е за украинския такъв — който билъ започналъ да се застъпва за населението въ случаитѣ, когато надъ него се вършели произволи, и противъ когото отъ ромжиска страна били направени най-енергични постѣпки, за да прѣкрати тази защита, г. И. каза:

„Какво би се случило утрѣ, когато това положение би добило едно официално признание, обградено съ най-широки права? Управляването не ще бжде тогава възможно и сѣпълненіето на държавата би достигнало да бжде едно въображение — нѣщо, което безъ друго не би било въ интереса на нашитѣ съюзници“.

Тѣй че, споредъ г. Инкулецъ, дори самитѣ съюзници на Ромжия иматъ интересъ да ѝ прѣбладатъ съ възрани рѣцѣ и крака не по-малко отъ 4 милиона „меншества“. До тоя езунтски начинъ на мислене би се колебаль да се издигне дори и единъ политикъ отъ стара Ромжия.

Все тѣй неочаквано идеално е възприелъ г. Инкулецъ тактиката на старитѣ политици отъ Ромжия, когато завършва своето интервю съ слѣднитѣ думи:

„Трѣбва да се знае, че съединеніето на Бесарабия съ отечествотомайка е реаленъ изразъ на волята на цѣлото бесарабско население и че тоя фактъ има значението на единъ народенъ указъ, надъ който никой и подъ никакъвъ прѣдлогъ не може да прѣтине“. Stupete gentes... бесарабското население до сега знаеше, че тоя съединение е дѣло на ромжиската военна окупация въ тая областъ, а г. Маргиломанъ, орждието на това съединение, бѣше се похвалилъ, че то е извършено отъ него, съ благосклонното съгласие на кайзеровата Германия, съ която г. Маргиломановата Ромжия бѣше въ тѣй нѣжни и прѣдани отношения.

ХРОНИКА

Редакцията на в. „Добруджа“ се помѣщава на ул. „Левски“ № 16. Телефонъ № 196.

Щомъ е българинъ, виновенъ е... „Дачия“ отъ 17 того съобщава, че запасниятъ поручикъ Борисъ Економу билъ даденъ полъ сѣдъ прѣдъ военния сѣдъ на 5 арм. корпусъ въ Кюстенджа, обвиненъ, че слѣдъ демобилизирането му отъ ромжиската армия се завърналъ въ Добруджа, гдѣто „тероризиралъ ромжиското население“. До колкото ни е извѣстно, г. Б. Икономовъ е синъ, внукъ и братъ на български свещеници отъ Добруджа, които бѣха интернирани отъ ромжискитѣ прѣзъ врѣме на войната. Не стига телото на тия, но сега разиграватъ и останалия членъ отъ сѣмейството, защото е българинъ, при все, че е ромжиски учител, ромжиски запасенъ офицеръ, участвувалъ въ войната, и жененъ за ромжика.

Възстановяване на разрушеното въ Добруджа. Споредъ „Дачия“ отъ 19 августъ, г. професоръ Антонеску съобщилъ, че сж поржчани голѣми количества дървенъ материалъ за поправяне на пострадалитѣ прѣзъ врѣме на войната къщи въ Добруджа, и че ще се изирати добитѣкъ и земеделѣчески машини на населението. Вѣстникътъ обаче, се съмнява, дали общанията ще се осществятъ, защото и другъ пътъ е общавано, а и самото население гледало недовѣрчиво на голитѣ общания.

Злоупотрѣбленіята въ Добруджа. В. „Андретаря“ съобщава, че въ Тулча били открити много голѣми злоупотреби. Освѣнъ българскитѣ военни складове отъ Бабадагъ, които били злоупотрѣбени, и за да се прикрие злоупотрѣбеніето, било е опожарено кметството на града, има и други кражби. Вѣстникътъ посочва като злоупотрѣбени два вагона захаръ, вагони съ лукъ, 11 вагона съ рапично масло, и др.

ПОСЛѢДНИ НОВИНИ.

(Съобщения на Б. Т. Агенция).

Поляцитѣ настѣпватъ срѣщу болшевикитѣ.

Парижъ, 22 августъ. (Радиотелеграма). Съобщаватъ отъ Варшава: Настѣпленіето на полскитѣ войски продължава. Болшевикитѣ войски, които се опитаха да укажатъ съпротивление въ областта на Урзече, бидоха отхвърлени къмъ изтокъ, като полскитѣ войски завзеа селата Солонъ и Новосилай. Разузнавателни отряди етигнаха до линията Раннена—Силчезе—Будние—Масневича—Рокитно. На Галицийския фронтъ кавалерията завзе Заславъ, Проипутния, Радозовка и други села, източно и сѣверно отъ Заславъ. Разбитиятъ неприятелъ се оттегли по направление къмъ изтокъ.

Клемансо се завръща.

Лионъ, с. л. (Радиотелеграма). Слѣдъ като напусна Шлестагъ, г. Поанкаре посети нѣколко други градове и монастира Сентъ-Одилъ и въ срѣда вечерта пристигна въ Страсбургъ, къдѣто биде горешо акламиранъ отъ населението.

Г. Клемансо се завърна въ четвъртъкъ сутринта отъ Вандея, къдѣто бѣше отишелъ на почивка. Върховниятъ междусъюзнически съвѣтъ прие военнитѣ, морски и въздушни клаузи на мирния договоръ съ Австрия.

Работническиятъ въпросъ въ Сената.

Парижъ, 22 авг. (Радиотелеграма). Съобщаватъ отъ Брюксель: Въ едно отъ послѣднитѣ засѣдания на Сената се е постигнало съгласие между правителството и прѣдставителитѣ на желѣзничаритѣ досѣжно въпроса за основната надница. Работническиятъ синдикатъ е рѣшилъ да не прави стачка.

Лойдъ Джорджъ за българския въпросъ.

Лионъ, 22 августъ, (Радиотелеграма). Французикитѣ вѣстници обнародватъ рѣчьта на Лойдъ Джорджъ въ Камарата на Общинитѣ. Говорейки по между народнитѣ въпроси, г. Лойдъ Джорджъказа, че мирътъ съ Австрия и България е въпросъ отъ голѣма важностъ за Англия. Мирътъ съ Турция още не е подписанъ. Ние очакваме рѣшеніето на Съединенитѣ Шати. Ние желаемъ да знаемъ, дали тѣ сж съгласни съ насъ по въпроса за протекцията на оставенитѣ безъ защита населения въ Турция. Още цомъ получимъ отговора на Съединенитѣ Шати, ние ще се постарамъ да разрѣшимъ тѣзи въпроси. Нѣма въпросъ, който да интересува повече Англия, отколкото въпроса за мира съ Турция. Бждащото на Англия се поставя въ зависимостъ отъ уреждането на въпроса за Турция. Засѣданията на английския парламентъ се отложиха за 22 октомври.

Английската флота прѣдъ Кроншадъ.

Лионъ, 22 августъ. Споредъ една телеграма отъ Стокхолмъ, до агенцията Райтеръ, английската флота е съсрѣдоточена прѣдъ Кроншадъ, който градъ е въ пламъци.

Персийскиятъ шахъ въ Цариградъ.

Лионъ, 21 авг. (Радиотелеграма). Съобщаватъ отъ Цариградъ: Днесъ пристигна персийскиятъ шахъ съ английски крайцеръ. Той се придружава отъ министра на войната и началника на протокола. Утрѣ персийскиятъ шахъ ще се срѣсне съ султана.

КООПЕРАТИВНА ПЕЧАТНИЦА „ГУТЕНБЕРГЪ“
СОФИЯ, ул. „БЕНКОВСКИ“ № 22
ИЗДАТЕЛЪ НА:

- „Модерна и Хумористична Библиотека“.
- БИБЛИОТЕКА „НАРОДНО ЗДРАВЕ“.
- „БЪЛГАРАНЪ“ и разни прочитни книги.

Печатницата е модерно инсталирана и снабдена съ най-отбрани и модерни шрифтове.

Приема да печати всѣкакви видове печатни издания като: вѣстници, списания, търговски книги, регистри, бланки, пликове, некролози и др. на всѣкакви езици и различни голѣмини.

РАБОТА НАЙ-ЧИСТО И БЪРЗО.

Библиотека „Добруджа“.

издания на народоспомагателния фондъ „ДОБРУДЖА“.

Излѣзли сж до сега слѣднитѣ книги отъ библиотека „ДОБРУДЖА“:

- № 1. Историческитѣ права на България върху Добруджа отъ М. Г. Марковъ. л. 2.—
- № 2. Добруджа и нашето възраждане (културно-исторически издирвания) отъ Ст. Чилингировъ. л. 5.—
- № 3. Кюстенджанското пристанище отъ Д-ръ Пенаковъ. л. 1.50
- № 4. Мемоаръ отъ Центр. Добр. Съвѣтъ. л. 1.50
- № 5. Ромжискитѣ жестокоски надъ отвлѣченитѣ добруджанци въ Молдава, подъ уредбата на Драгомиръ Пачовъ и Д. В. Кацевъ. л. 2.20
- № 6. Стари и нови паметници въ Добруджа (художествено-етнографиченъ етюдь) отъ Ив. Енчевъ—Видю. л. 12.—
- № 7. Стефанъ Караджа (животописни бѣлѣжки) отъ Ст. Чилингировъ. л. 2.—

Други издания на фонда:

Портретъ-Картина на Ст. Караджа. Цѣна л. 2.50
Картина Св. Св. Кирилъ и Методий по оригинала на художника Ив. Енчевъ—Видю. Цѣна л. 6.—

ПОРЖЧКИ за книгитѣ отъ библиотеката и другитѣ ѝ издания се отправятъ до управленіето на Народоспомагателния фондъ „Добруджа“, ул. „В. Левски“ № 16 — София, или до дружество „Книжнина“ ул. „Вас. Левски“ София, телеф. 1609

Въ България при всички книжарници.

Кооперативна печатница „Гутенбергъ“ — София, ул. „Бенковски“.